

2026.

ZAKLJUČCI

DRUGE MEĐUNARODNE NAUČNO-STRUČNE KONFERENCIJE

saobraćaj, transport i logistika

Na osnovu naučnih radova OBJAVLJENIH u Zborniku radova II međunarodne naučno-stručne konferencije ISCTTL2026 održane 25.04.2026.godine, RADNO PREDSEDNIŠTVO u sastavu: **Prof.dr Stojan Aleksić, Prof.dr Dragan Jovanović. Prof.dr Jovica Vaslivić i doc.dr Kemal Jaganjac**, ponudilo je akademskoj i stručnoj javnosti deset zaključaka formuliranih za publikovanje:

- 1) Digitalna transformacija i Logistika 4.0 postali su neizostavni elementi savremenog poslovanja, pri čemu implementacija tehnologija poput vještačke inteligencije i blockchain-a direktno optimizuje lance snabdijevanja, što zahtijeva od organizacija hitno investiranje u kiber-otporne sisteme i razvoj specifičnih digitalnih kompetencija zaposlenih;
- 2) Otpornost globalnih lanaca snabdijevanja u uslovima geopolitičkih nestabilnosti nalaže prelazak sa strategije najnižih troškova na modele koji prioritizuju sigurnost i regionalnu uvezanost, čime se kroz "nearshoring" i stvaranje strateških zaliha značajno umanjuje ranjivost ekonomskih sistema;
- 3) Razvoj inteligentnih transportnih sistema (ITS) nalaže snažniju integraciju naprednog saobraćajnog inženjerstva i analitike podataka, uz obavezu akademske zajednice da kreira inovativne studijske programe koji će kroz saradnju sa privredom odgovoriti na kompleksne izazove moderne mobilnosti;
- 4) Održiva urbana mobilnost fokusira se na rješavanje problema "posljednjeg kilometra" i ekološkog otiska transporta u gradovima, što podrazumijeva uvođenje pametne infrastrukture i regulatornih okvira koji prioritet daju nemotorizovanim oblicima kretanja i energetski efikasnim vozilima;
- 5) Sistemi bezbjednosti i upravljanje krizama u vazдушnom i kopnenom saobraćaju zahtijevaju besprijekornu koordinaciju civilnih i vojnih službi, uz neophodnu primjenu simulacionih tehnologija i virtuelne stvarnosti kako bi se nivo spremnosti za reagovanje u vanrednim situacijama podigao na najviši nivo;
- 6) Intermodalni transport prepoznat je kao ključni faktor za dekarbonizaciju transportnog sektora, što zahtijeva strateško ulaganje u infrastrukturu koja omogućava efikasno kombinovanje željezničkog, drumskog i riječnog saobraćaja radi smanjenja operativnih troškova i štetnih emisija;
- 7) Etika i pravna regulativa u eri autonomnih vozila postaju kritična polja istraživanja, gdje je neophodno uskladiti domaće zakonodavstvo sa međunarodnim standardima kako bi se precizno definisala odgovornost i osigurala visoka zaštita svih učesnika u saobraćaju koji koriste automatizovane sisteme;
- 8) Cirkularna ekonomija u logistici nameće potrebu za redefinisanjem procesa povratne logistike i upravljanja otpadom, transformišući tradicionalne linearne lance u zatvorene sisteme koji maksimizuju upotrebu resursa i minimizuju ekološku štetu tokom čitavog životnog ciklusa proizvoda;
- 9) Primjena "Internet of Things" (IoT) rješenja u praćenju tereta u realnom vremenu omogućava drastično povećanje energetske efikasnosti i bezbjednosti transporta, zbog čega je ključno podržati razvoj senzorskih mreža i standardizaciju protokola za razmjenu podataka na regionalnom nivou i
- 10) Institucionalna saradnja i standardizacija podataka unutar saobraćajnog sektora predstavlja osnovu za stvaranje jedinstvenog transportnog tržišta, što zahtijeva harmonizaciju tehničkih standarda i jačanje javno-privatnog partnerstva kao generatora infrastrukturnog razvoja i ekonomskog rasta.

RADNO PREDSEDNIŠTVO KONFERENCIJE ISCTTL2026
Brčko distrikt BiH, 25.04.2026. godine